

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1581/2627

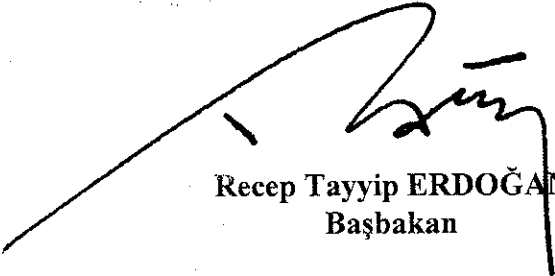
13 / 6 / 2008

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 2/6/2008 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik, Petrol, Gaz ve Maden Kaynakları Alanlarında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kay. ve Tek.			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih: 24 Haziran 2008		F. No: 1/615		
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
BAŞKAN				

GEREKÇE

4 Ocak 2008 tarihinde İstanbul'da imzalanan 'Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik, Petrol, Gaz ve Maden Kaynakları Alanlarında İşbirliği Protokolü" iki ülke arasında enerji alanında işbirliğini geliştirmek üzere genel bir çerçeve ortaya koymaktadır.

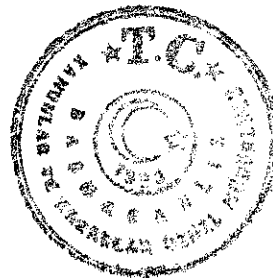
Protokol, Türk şirketlerinin Suriye'de petrol, doğal gaz ve maden aramalarına katılmalarını, bu alanda ortak şirketler kurulmasını ve üçüncü ülkelerde de faaliyet gösterilmesini, Arap doğal gazının ülkemize ve ülkemiz üzerinden Avrupa'ya, Türkiye'ye komşu ülkelerin doğal gazının ise Suriye'ye ulaştırılmasını, ülkemizden Suriye'ye elektrik satışının yanı sıra, bu ülke ile maden tetkik ve arama konularında da işbirliği yapılmasını öngörmektedir.

Arap Doğal Gaz Boru Hattı'nın da önümüzdeki dönemde işlerlik kazanacak olması dikkate alındığında, iki ülke arasında doğal gaz alanındaki karşılıklı bağımlılığın ikili siyasi ve ekonomik ilişkilere de olumlu yansımaları olması beklenmektedir.

Protokol ayrıca, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ve Suriye Petrol Şirketi'nin kuracağı ortak şirket ile ülkemizin ve Suriye'nin geliştirilmemiş petrol ve gaz sahalarında arama ve geliştirme faaliyetlerini verimli bir şekilde gerçekleştirme ve bu faaliyetleri üçüncü ülkelere genişletme fırsatı sunmaktadır. Protokol ile TPAO'nun uluslararası şirketi TPIC'in de Suriye petrol şirketleri ile işbirliği desteklenmektedir.

Suriye'ye mevcut elektrik ihracatımız, TETAŞ ve TEİAŞ ile Suriye Elektrik Üretim ve İletim Kurumu (PEEGT) arasında 3 Ekim 2006 tarihinde imzalanan biri teknik, diğeri ticari nitelikli iki anlaşmaya dayanmaktadır. Söz konusu Protokol, elektrik ihracatımızın sürdürülmesinin yanı sıra ortak santraller, trafo merkezleri, iletim hatları yapımı ve elektromekanik teçhizat üretimi alanlarında yapılacak işbirliğini de kapsamaktadır. Protokol'de yer alan bu husus, ülkemizin elektrik alanında bölgesinde giderek artan rolünü pekiştirmektedir.

Söz konusu Protokol ile enerji alanında da işbirliğine yönelik olarak atılacak somut adımlar, Suriye ile son dönemde gelişen siyasi ve ekonomik ilişkilerimize katkıda bulunacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ELEKTRİK, PETROL, GAZ VE MADEN KAYNAKLARI ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle beraberce zikredildiklerinde "Taraflar" ve ayrı ayrı zikredildiklerinde "Taraf", olarak anılacaktır),

İki ülke arasında karşılıklı gelişen ekonomik ve ticari ilişkilerin önemine dikkat ederek,

Elektrik, petrol, gaz ve maden kaynakları alanında karşılıklı işbirliğinin Suriye ve Türkiye'ye sağlayacağı ortak ekonomik yararların yeni fırsatlar getireceğini göz önünde bulundurarak,

Bu çerçevede; doğal gaz ve petrol sektörlerindeki, işbirliği projelerinin hayata geçirilmesinin önemini kavrayarak,

Bu projelerin tamamlanması ve geliştirilmesinde özel sektörün hayati önemini vurgulayarak,

Yabancı yatırımlar için uygun kurumsal bir çatının gereksinimini hatırd tutarak,

Bu işbirliğinin, bölgede, barış ve istikrarın güçlenmesine katkı sağlayacağına inanarak ,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır;

Madde 1:

Türk Tarafı, Türk şirketlerinin Suriye'de elektrik, petrol, gaz ve maden kaynakları projelerinin gerçekleşmesine iştirak etmek için hazır ve istekli olduklarını belirtmiştir.

Suriye Tarafı, Suriye'de ilan edilecek petrol ve gaz boru hatları dahil olmak üzere elektrik, petrol, gaz ve maden kaynaklarına ilişkin ihalelere Türk şirketlerinin katılımlarını memnuniyetle karşılamıştır.

Madde 2:

Taraflar, petrol, doğal gaz, maden kaynakları alanlarına ilişkin olarak planlanan arama, geliştirme, üretim ve taşıma projelerinde, birbirlerine kısa veya uzun dönem eğitim ve teknik yardım sağlamak için karşılıklı uzman değişimi ve birikimlerinin paylaşımı üzerinde anlaşmaya varmışlardır.

Madde 3:

Taraflar, mevcut coğrafi yakınlık çerçevesinde, Türk doğal gaz piyasasının daha da genişletilmesi için, Suriye ve bölgedeki diğer ülkelerde bulunan doğal gaz rezervlerinin uygun ve güvenilir tedarik kaynakları teşkil edebileceğini kabul etmişlerdir.

Taraflar ayrıca, doğal gaz kaynaklarının Arap ülkelerinden Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya ve Türkiye'nin komşu ülkelerinin gazının Türkiye ağı üzerinden Suriye'ye ulaşımının önemini kabul etmektedirler. Taraflar bu kaynaklara ulaşmayı sağlayan kendi altyapılarını birbirine bağlayacak ara akım projelerini geliştirmek üzere anlaşmaya varmışlardır.

Madde 4 :

Taraflar, Suriye'deki ve Türkiye'deki yeni ve geliştirilmemiş petrol ve gaz sahalarında arama ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek için bir Ortak Şirket (Joint Venture) oluşturmak üzere Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ve Suriye Petrol Şirketi (SPC)'ni destekleyeceklerdir.

Ortak Şirket faaliyetlerini olası ülkelere (Venezuela, Irak gibi) genişletmeye hazır olacaktır.

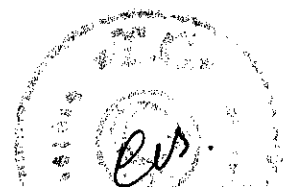
Madde 5:

Taraflar, aşağıdaki alanlarda Turkish Petroleum International Company Ltd.(TPIC) ve Suriye petrol şirketleri (MAHRUKAT, SYTROL) arasında işbirliğini destekleyecek ve yardımcı olacaklardır:

- Suriye havaalanları ve limanlarında, depolama ve havacılık hizmetleri için bir ortak şirket kurulması,
- Yük kamyonları ve demiryolunu kullanarak Suriye'nin kuzey kısmındaki tüketim noktalarına doğrudan petrol ürünleri ve mazot tedarik edilmesi,
- Banias rafinerisi ile petrol işleme anlaşmasının yapılması.

Madde 6:

Taraflar, mevcut 380 kV iletim hattı üzerinden elektrik enerjisi ihracat ve ithalatı, güç santralleri yapımı, trafo merkezleri, iletim hatları, elektromekanik teçhizat üretimi, karşılıklı teknik bilgi değişimini kapsayan fakat sadece bunlarla sınırlı olmayan alanlarda işbirliğinin sürdürülmesine karar vermişlerdir.

Madde 7:

Taraflar;

Karşılıklı uzman ve bilgi değişimi ve jeolojik araştırmalar, jeolojik haritalar hazırlama ve yayınlama, deprem çalışmaları, maden kaynakları arama, doğal afet çalışmalarına ilişkin alan ve laboratuvar uygulamaları, uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri (GIS) alanlarında her iki tarafın uzmanlığından ve birikiminden yararlanılması,

Maden kaynaklarının aranmasında yatırım projelerinin teşviki konusunda ortaklaşa işbirliği yapılması,

üzerinde mutabık kalmışlardır.

Türk Tarafı, Tarafların da yararına olacak farklı çeşitteki fosfat ve gübre sanayini geliştirme ve kurma arzusunu dile getirmiştir. İlgili Türk makamı bu projelere katılmaya davet edilecektir.

Suriye Jeoloji ve Maden Kaynakları Kurumu, Türk Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) ve Eti Maden İşletmeleri'nin (ETİ) ilgili birimleriyle aşağıdaki konularda işbirliği anlaşması yapmak arzusunu dile getirmiştir:

- Jeolojik ve jeo-çevresel tetkikler ve maden kaynaklarının aranması alanlarında karşılıklı uzman ve bilgi değişimi,
- Afulate taşlarının mineral ve mineral olmayan kaynaklar olarak değerlendirilmesi için karşılıklı jeolojik çalışmaların yürütülmesi,
- Suriyeli uzmanlar için eğitim,
- Tarafların yararına olacak sınai ham madde ve yapı malzemeleri için ortak yatırım projelerinin uygulanması

Madde 8:

Bu Protokol, uygulanması için gerekli olan ulusal işlemlerin tamamlandığına dair tarafların diplomatik kanallardan birbirlerine yapacakları bildirim ile yürürlüğe girecek ve üç yıl boyunca yürürlükte kalacaktır.

İstanbul'da, 04 Ocak 2008 tarihinde iki orijinal İngilizce nüsha olarak hazırlanmış ve imzalanmıştır. Her iki nüsha da aynı derecede geçerlidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Dr.Mehmet Hilmi Güler

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Müh.Sufian Al-Alao

Petrol ve Maden Kaynakları Bakanı

T/ 1351

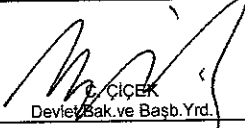
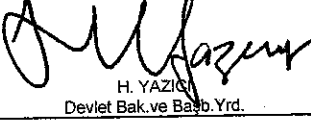
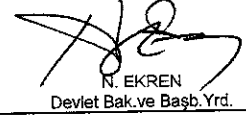
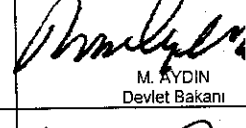
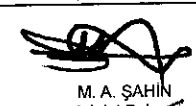
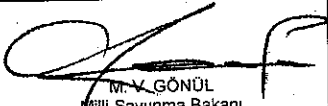
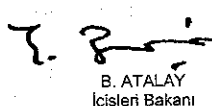
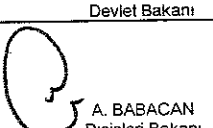
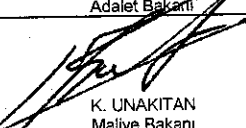
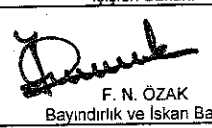
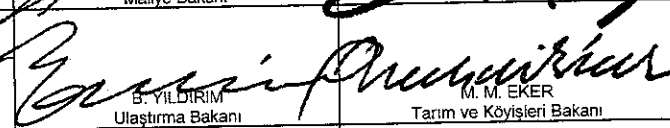
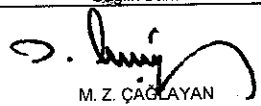
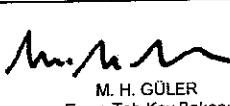
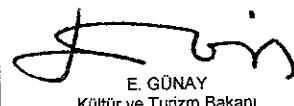
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ELEKTRİK, PETROL, GAZ VE MADEN KAYNAKLARI
ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 4 Ocak 2008 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik, Petrol, Gaz ve Maden Kaynakları Alanlarında İşbirliği Protokolü"nün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 M. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. YAZICI Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 N. EKREN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. BAŞESGİOĞLU Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı	 N. ÇUBUKÇI Devlet Bakanı	 M. ŞİMŞEK Devlet Bakanı
 M. S. YAZICIOĞLU Devlet Bakanı	 M. A. ŞAHİN Adalet Bakanı	 M. V. GÖNÜL Millî Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı
 A. BABACAN Dışişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bk.
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 F. ÇELİK Çalışma ve Sos. G. v. Bk.
 M. Z. ÇAĞLAYAN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. EROĞLU Çevre ve Orman Bk.